

ADVIES 10

Datum	30 oktober 2015
Onderwerp	Gelijkwaardigheid onder kwaliteitsborging
Kenmerk	iBK-10 - 20150915

Inleiding

Eén van de taken van de ZBO Bouwkwiteit (verder: ZBO) na invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is het beoordelen, toelaten, monitoren en zo nodig weer intrekken van instrumenten voor kwaliteitsborging. Het instrument bevat procedures en protocollen op welke wijze de kwaliteit geborgd wordt. Het instrument zal in de praktijk toezien op de wettelijke technische eisen, zoals vastgelegd in het Bouwbesluit, maar kan ook worden verbreed tot het voldoen aan het contract en goed- en deugdelijk werk. De ZBO ziet alleen toe op het voldoen aan de wettelijke technische eisen.

Onderdeel van de voorschriften in het Bouwbesluit is het kunnen toepassen van *gelijkwaardige oplossingen*. In het huidige stelsel beoordelen burgemeester en wethouders (het bevoegd gezag) of een bouwplan voldoet aan het Bouwbesluit en nemen daarbij eventuele – impliciete of expliciete – gelijkwaardige oplossingen mee. In het nieuwe stelsel is het aan de opdrachtnemer¹ om te zorgen dat aan de voorschriften wordt voldaan. Gelijkwaardigheid is daar een onderdeel van. Een instrument voor kwaliteitsborging moet een beschrijving bevatten hoe hier – procedureel – mee om te gaan.

Vanuit gesprekken rondom het nieuwe wetsvoorstel komt regelmatig de vraag naar voren hoe nu omgegaan moet worden met die gelijkwaardigheid. Daarnaast spreken partijen de zorg uit dat dit punt mogelijk veel discussie gaat opleveren in het nieuwe stelsel. Er is behoefte aan een gezaghebbende en onafhankelijke basis ter onderbouwing van de uitspraak dat een bepaalde oplossingen gelijkwaardig is.

Deze notitie beschrijft de wijze waarop op dit moment wordt voorzien in invulling van gelijkwaardigheid in de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Als eerste wordt een toelichting gegeven op wat gelijkwaardigheid nu eigenlijk is. Dit omdat veel afwijkingen in het bouwproces op dit moment onder de noemer ‘gelijkwaardigheid’ worden geschaard.

Wat is gelijkwaardigheid en wat verstaan we er onder?

In artikel 1.3 van het Bouwbesluit wordt de mogelijkheid geboden, mits tenminste dezelfde mate van veiligheid, bescherming van gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu wordt geboden als in het Bouwbesluit, om alternatieve oplossingen in te zetten. Dit artikel heet de **gelijkwaardigheidsbepaling**:

Aan een in hoofdstuk 2 tot en met 7 gesteld voorschrift hoeft niet te worden voldaan indien het bouwwerk of het gebruik daarvan anders dan door toepassing van het desbetreffende voorschrift ten

¹ Natuurlijk met in acht name van de individuele door de opdrachtnemer gecontracteerde partijen en de aansprakelijkheid die zij jegens opdrachtnemer hebben.

minste dezelfde mate van veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu biedt als is beoogd met de in die hoofdstukken gestelde voorschriften.

Door middel van de beschikking op de bouwaanvraag doet het bevoegd gezag impliciet of expliciet een uitspraak over de gelijkwaardigheid. Het bevoegd gezag of de aanvrager kan de gelijkwaardige oplossingen voorleggen aan een commissie van deskundigen² aangesteld door het ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties (BZK). Deze commissie beoordeelt achteraf de ingediende gelijkwaardige oplossingen (dit betreft overigens tot nu toe alleen gelijkwaardige oplossingen op het gebied van brandveiligheid) en publiceert deze gelijkwaardige oplossingen. De commissie kan ook uitspraken doen over **interpretatie** van de voorschriften. BZK is momenteel bezig deze commissie uit te breiden, zodat alle Bouwbesluitonderwerpen beoordeeld en geïnterpreteerd kunnen worden.

Op het gebied van energiezuinigheid is het Bureau Controle en Registratie Gelijkwaardigheid (BCRG) actief. Het BCRG beheert een database waarin energetische claims van producten/systemen in het kader van de EPC-berekening zijn opgenomen. Een onafhankelijk College Gelijkwaardigheid Energieprestatie controleert de verklaringen van derden over de energetische claim. Na acceptatie wordt de betreffende verklaring opgenomen in een centrale database. BCRG doet geen uitspraak over gelijkwaardige oplossingen zoals bedoeld in dit memo.

De praktijk maakt in het huidige stelsel slechts beperkt expliciet gebruik van gelijkwaardige oplossingen. Wel worden in veel gevallen gelijkwaardige oplossingen zonder nadere duiding of onderbouwing geaccepteerd door het bevoegd gezag, waardoor sprake is van impliciete gelijkwaardige oplossingen. De verwachting is dat in het nieuwe stelsel meer een toename te zien zal zijn van expliciet benoemde gelijkwaardige oplossingen. Ter ondersteuning van de kwaliteitsborger is het wenselijk dat de wijze waarop gelijkwaardige oplossingen in het nieuwe stelsel worden behandeld helder is vastgelegd.

Overigens worden ook maatafwijkingen en andere kleine strijdigheden met de vergunning nu vaak afgedaan onder de noemer 'gelijkwaardigheid'. Het moge duidelijk zijn dat dit een onjuiste toepassing van artikel 1.3 is.

Beoordelen gelijkwaardigheid en Interpretatie van de voorschriften

Er is een drietal mogelijke redenen om bij de beoordeling van een bouwwerk af te wijken van de voorschriften (met de bijbehorende bepalingmethode) in het Bouwbesluit. Alle drie de methoden zullen onder het nieuwe stelsel op een andere manier behandeld moeten worden.

1. Gelijkwaardige oplossingen die dezelfde mate van veiligheid, bescherming van gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu. Dit betreft de toepassing van artikel 1.3 van het Bouwbesluit 2012. Een gelijkwaardige oplossing geeft een invulling aan de functionele eisen die het Bouwbesluit stelt.

---

² In het verleden zijn commissies, bijvoorbeeld de Werkgroep gelijkwaardigheid van de Vereniging Stadswerk, actief geweest die gelijkwaardige oplossingen beoordeelden.

2. Oplossingen, die niet met de voorgeschreven bepalingmethode (kunnen) worden beoordeeld of bepaald (verder aangeduid als alternatieve bepalingmethoden). Bij een alternatieve bepalingmethode wordt de functionele eis ingevuld op een andere wijze dan in de prestatie-eis gegeven.
3. Kleine afwijkingen van de regelgeving (bijvoorbeeld kleine maatafwijkingen). Vanwege overwegingen vanuit proportionaliteit, de aard en mate van de afwijking wordt dit op dit moment door de bouwinspecteur toelaatbaar geacht en geaccepteerd.

Expliciete of impliciete gelijkwaardigheid

Expliciete gelijkwaardigheid is gelijkwaardigheid die concreet wordt benoemd (en zo nodig onderbouwd) door de aanvrager van de bouwvergunning. Een bekend voorbeeld is het met een sprinkler gebruikers van een gebouw meer tijd geven om te vluchten zodat ook met een langere vluchtweg dan aangegeven in het Bouwbesluit aan de functionele eis wordt voldaan.

Het kan gaan om volledig nieuwe gelijkwaardige oplossingen zijn, maar ook kan gebruikt worden gemaakt van eerder beschreven en gepubliceerde oplossingen van bijvoorbeeld de Werkgroep Gelijkwaardigheid³ of de Adviescommissie brandveiligheidsvoorschriften⁴. Tot op heden beoordeelt het bevoegd gezag (de gemeente) of de voorgestelde oplossing daadwerkelijk gelijkwaardig is. Is de gemeente dat met de aanvrager eens, dan wordt toestemming gegeven (vergunning verleend). In de vergunning wordt de gelijkwaardigheid vervolgens als zodanig benoemd. Dit is mede van belang in verband met toekomstige verbouw en in verband met de plicht om een gelijkwaardige oplossing tijdens het gebruik in stand te houden.

Impliciete gelijkwaardigheid ontstaat wanneer in een omgevingsvergunning voor het bouwen een aanwezige gelijkwaardige oplossing wordt geaccepteerd zonder deze te benoemen of zelfs over het hoofd wordt gezien. Aangezien artikel 1b van de Woningwet – kortweg – stelt dat een vergunde situatie legaal is zolang maar aan de voorschriften bestaande bouw wordt voldaan, voldoet een dergelijke gelijkwaardige oplossing aan de voorschriften⁵. Met de vergunning is dus impliciet akkoord gegaan met een in het bouwplan aanwezige gelijkwaardige oplossing.

Artikel 1.3 van het Bouwbesluit 2012 schrijft niet voor dat een gelijkwaardige oplossing moet worden voorgelegd of specifiek moet worden benoemd in een aanvraag of in een vergunning. Het is echter zowel voor de aanvrager als het bevoegd gezag wel aan te raden dit te doen. Zeker sinds de introductie van het *rechtens verkregen* niveau in de verbouwvoorschriften kan veel discussie bij handhaving of verbouw worden voorkomen door de gelijkwaardige oplossing nadrukkelijk te benoemen. Ook in het nieuwe

³ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/circulaires/2010/11/30/handreiking-gelijkwaardige-oplossingen.html>

⁴ <http://www.helpdeskbouwregels.nl/Vragen?t=%2bThema:%22Adviescommissie%20praktijktoeepassing%20brandveiligheidsvoorschriften%22>

⁵ Tenzij een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk het uitdrukkelijk toestaat, is het verboden een bouwwerk te bouwen, voor zover daarbij niet wordt voldaan aan de op dat bouwen van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in [het Bouwbesluit].

stelsel is het met het oog op mogelijke discussies bij toezicht van belang een gelijkwaardigheid expliciet te benoemen en te documenten.

Alternatieve bepalingmethoden

Bij de voorschriften in het Bouwbesluit is telkens een bepalingmethode aangegeven. In de praktijk komt het voor dat met deze bepalingmethode bepaalde oplossingen niet of slecht beoordeeld kunnen worden. Vooral bij bestaande bouw worden vaak alternatieve bepalingmethoden gebruikt omdat de testen genoemd in de prestatie-eisen – veelal NEN-normen – bij een bestaand gebouw minder goed toepasbaar zijn. Denk aan waterdichtheid, het optrekken van vocht en de sterkte van de constructie.

Ook hier geldt dat het bevoegd gezag akkoord is met de alternatieve bepalingmethode nadat een omgevingsvergunning voor het bouwen (of brandveilig gebruik) is verleend.

Alternatieve bepalingmethoden worden vaak ook 'gelijkwaardige bepalingmethode' genoemd, wat feitelijk gezien onjuist is. Het verschil met een gelijkwaardige oplossing is praktisch gezien echter beperkt. Bij een gelijkwaardige oplossing wordt gekeken naar de functionele eis en wordt deze vervolgens op een andere wijze ingevuld. Een voorbeeld hiervan is vluchten bij brand. De functionele eis is hier het voldoende tijdig het gebouw moeten kunnen verlaten. De prestatie-eis is gegeven in maximale lengte van de vluchtroutes. Met toepassing van een sprinkler kan je het gebouw ook tijdig verlaten als de vluchtwegen langer zijn. Bij een alternatieve bepalingmethode wordt alleen gekeken naar de prestatie-eis en wordt hier een alternatief voor gezocht. Een voorbeeld hiervan is de NEN-norm die bepaalt hoe je waterdichtheid moet meten. Het moeten plaatsen van emmers in gebouw omdat er water omlaag komt is feitelijk een alternatieve bepalingmethode voor deze norm.

4

Afwijkingen van de prestatie-eis

De prestatie-eisen in het Bouwbesluit 2012 bevatten grenswaarden waar een bouwwerk aan moet voldoen. Denk aan de vrije hoogte boven de vloer van een verblijfsgebied, de hoogte van vloerafscheidingen, etc. In de praktijk wordt niet altijd aan deze grenswaarden voldaan. Met name als gevolg van nog aan te brengen afwerkingen wordt regelmatig niet aan de minimale eisen voldaan: drempels die iets te hoog zijn, toiletruimten die zijn uitgezet zonder rekening te houden met wandtegels, vloeren die verder doorbuigen dan verwacht. Het gaat vaak slechts om centimeters.

De gemeente beoordeelt in het huidige stelsel de ingediende stukken en geeft vergunning. Met de vergunning worden deze afwijkingen kennelijk toelaatbaar geacht en dus geaccepteerd en voor de aanvrager – met dank aan artikel 1b Woningwet – rechtsgeldig.

In het nieuwe stelsel zal de kwaliteitsborger (KB) ook tegen dit soort maatafwijkingen aanlopen. En aangezien er geen sprake meer is van een vergunning die dit 'legaliseert' zal de KB formeel juridisch geen akkoord kunnen geven op dit soort afwijkingen!

In de praktijk zal de KB op basis van proportionaliteit, de aard en mate van afwijkingen moeten beoordelen of deze afwijking acceptabel is. De functionele eis zal daarbij vaak van doorslaggevende aard zijn: wordt met de maatafwijking aan de eisen van het Bouwbesluit voldaan of niet? Hiermee worden dit soort 'fouten' (want zo mogen we het eigenlijk wel noemen!) al snel weer richting gelijkwaardigheid getrokken. Het is aan de KB om – binnen de grenzen van de wet, het instrumenten en de aansprakelijkheid – al dan niet goedkeuring te geven. Voor opdrachtnemers vraagt dit om wat meer marge en een meer robuust ontwerp: ontwerp niet op het absolute minimum maar hou vooraf rekening met marges om fouten te voorkomen!

Gelijkwaardigheid onder het nieuwe stelsel

Alle hiervoor genoemde varianten van gelijkwaardigheid worden na inwerkingtreding van de Wkb niet langer 'afgedekt' door de verleende vergunning. Het is primair aan de opdrachtnemer om te zorgen dat met een bepaald ontwerp of de uitvoering daarvan aan de voorschriften wordt voldaan. De opdrachtnemer – maar ook de KB die hierop toeziet – zal hiertoe, zeker in de hogere gevolgklassen, ondersteuning en zekerheid over hun uitspraak nodig hebben. Hiermee wordt voorkomen dat een 'voorzichtige' opstelling van opdrachtnemers leidt tot een stelsel waarin innovatie wordt vermeden, 'afgekeurd' of slechts tegen aanvullende verzekeringspremie nog mogelijk is. Al hoewel – mede door het uitsluiten van gelijkwaardigheid op het gebied van brand en constructies – gelijkwaardigheid vooral zal spelen bij gevolgklassen 2 en 3 is onderstaand advies gericht op alle gevolgklassen.

5

Het moge overigens duidelijk zijn dat de ontwerpers en uitvoerenden verantwoordelijk en aansprakelijk zijn en blijven voor het voldoen aan de contractuele voorwaarden en daarmee ook voor het voldoen aan het Bouwbesluit. De KB beoordeelt de onderbouwing van de gelijkwaardige oplossing maar neemt daarmee niet de aansprakelijkheid voor de betreffende oplossing over. De KB is aansprakelijk voor het niet constateren van een fout maar daarmee nog niet voor de fout zelf¹.

Hierna wordt een drietal adviezen gegeven hoe in het nieuwe stelsel de rol van de opdrachtnemers zou moeten worden ondersteund als het gaat om het beoordelen van gelijkwaardige oplossingen:

1. Een instrument beschrijft hoe om te gaan met gelijkwaardigheid

De Wkb schrijft voor dat in een instrument moet zijn opgenomen hoe in procedurele zin moet worden omgegaan met gelijkwaardige oplossingen. De basiseis hierbij is dat – net als nu het geval – de aanvrager een onderbouwing levert op welke grond de door hem aangedragen oplossing gelijkwaardig is. Het is dus aan de KB om een gelijkwaardige oplossing te beoordelen op basis van de aangeleverde onderbouwing. Hierdoor blijven advies en beoordeling gescheiden. Het ligt in de rede dat de diverse instrumentaanbieders bronnen zullen aanwijzen als *voldoende gezaghebbend* of gebruik zullen van maken een helpdesk of experts bij de ondersteuning van opdrachtnemers (en daarmee de KB). Het is aan de ZBO om te beoordelen of de ondersteuning voldoende is voor een goede uitspraak over de gelijkwaardigheid. De ZBO zal hiertoe beleidsregels moeten opstellen.

Overigens regelt de Wkb verder niets als het gaat om gelijkwaardigheid. De systematiek van het Bouwbesluit leidt er vervolgens toe dat de beoordeling van gelijkwaardige oplossingen ook tot de taken van de KB behoort. De beoordeling van gelijkwaardigheid is immers geen specifieke procedure en dus ook 'gewoon' onderdeel van de toets of aan het Bouwbesluit wordt voldaan. De wet kent wel de mogelijkheid bij AMvB voor hogere gevolgklasse nadere eisen te stellen.

2. Database gelijkwaardige oplossingen

De meeste gelijkwaardige oplossingen zijn – in een meer of minder vergelijkbare vorm – al een keer eerder bedacht en uitgevoerd. Door het registreren van dergelijke oplossingen in een database worden goedgekeurde oplossingen toegankelijk voor gebruik in nieuwe bouwprojecten. Alhoewel het denkbaar is dat instrumentaanbieders een eigen database zullen gaan bijhouden, is dit naar de mening van iBK niet wenselijk. Om die reden heeft iBK opdracht gegeven aan SBR om een vooronderzoek te doen naar veel voorkomende gelijkwaardige oplossingen en de wijze waarop deze geregistreerd en openbaar gemaakt kunnen worden. In eerste instantie wordt hierbij gekeken naar gelijkwaardige oplossingen die vallen onder gevolgklasse 1 – dus zonder brandveiligheid en constructieve veiligheid. De uiteindelijke opzet van de database moet echter wel geschikt zijn om ook meer complexe gelijkwaardige oplossingen te kunnen registreren. De beoordeling en uitbreiding van de aangeleverde oplossingen zal door een onafhankelijke groep deskundigen worden uitgevoerd. Van belang hierbij is vooral dat een toepassingsgebied wordt beschreven, zodat er van casuïstiek kan worden opgeschaald naar een bredere toepasbaarheid. De beoordeling van de toepassing in het concrete bouwwerk blijft een taak van de kwaliteitsborger, maar deze kan daarbij ondersteuning ontfangen aan genoemde gevalideerde database.

Op dit moment wordt met behulp van adviseurs en gemeenten een inventarisatie gemaakt⁶. Begin 2016 wordt een eerste versie van de database verwacht. De database zal vervolgens in samenwerking met adviseurs, instrumentontwikkelaars en de overheid verder uitgebouwd moeten worden. Geadviseerd wordt om het beheer van de database uiteindelijk bij de nieuwe ZBO te beleggen.

3. Adviescommissie praktijktoepassing bouwvoorschriften

Zoals in de inleiding van dit advies aangegeven werkt het ministerie van BZK aan uitbreiding van de Adviescommissie brandveiligheid tot een Adviescommissie praktijktoepassing bouwvoorschriften. De rol van de huidige commissie is het beoordelen van adviesaanvragen daar waar er discussie is tussen aanvragers en bevoegd gezag over de toepassing van de voorschriften. In een groot deel van de vragen is hierbij sprake van een discussie over het al dan niet gelijkwaardig zijn van een gekozen oplossing. Onder de Wkb kan de (verbrede) commissie dezelfde rol vervullen daar waar sprake is van een dispuut tussen bevoegd gezag en private partijen na oplevering maar ook bij een dispuut tussen de betrokken private partijen onderling.

---

⁶ Mocht u als lezer een goede gelijkwaardige oplossing kennen dan kunt u die doorgeven via info@instituutbouwkwiteit.nl.

Een nieuwe taak van de adviescommissie kan zijn het uitbrengen van advies over gelijkwaardige oplossingen aan opdrachtnemers. Dit kan vrijwillig zijn (op verzoek van de opdrachtnemer), of verplicht in verband met bijvoorbeeld de gevolgklasse van het bouwwerk. Dit laatste is aan de orde indien bij AMvB een onafhankelijke en deskundige beoordeling van een gelijkwaardige oplossing wordt voorgeschreven voor de meer complexe bouwwerken en gelijkwaardige oplossingen.

Een commissie zoals hiervoor beschreven zal een oordeel moeten vellen vanuit de toepassing van de voorschriften. Nadrukkelijk adviseren wij dan ook om – net als nu – de leden van de commissie op persoonlijke titel te benoemen. Daar waar sprake is van meningen of belangen dient dit geuit te worden in het kader van de totstandkoming van de regelgeving en niet in het kader van de beoordeling van de toepassing. De nieuwe commissie zal – gezien het te verwachten aantal adviesaanvragers – uit ca. 10-15 leden moeten bestaan en deskundige ondersteuning moeten krijgen bij het opstellen van de adviezen.

De nieuwe ZBO en gelijkwaardigheid

Het ligt om een aantal redenen in de rede om de hiervoor genoemde ondersteuning in het kader van gelijkwaardigheid te organiseren onder de hoede van de ZBO Bouwkwiteit. Ten eerste is voor de werkzaamheden van de ZBO – het beoordelen van instrumenten en het toezicht op het stelsel – vergelijkbare onafhankelijke deskundigheid nodig als voor het beoordelen, adviseren en registreren van gelijkwaardige oplossingen. Daarbij komt dat brede beschikbaarheid van geregistreerde oplossingen en adviezen vanuit de rijksoverheid (de ZBO) een brede, landelijke beschikbaarheid waarborgt. Tenslotte kan een hiervoor genoemde adviescommissie in dat geval tevens worden ingezet bij het beoordelen in hoeverre een procedure voor het beoordelen van gelijkwaardige oplossingen op een goede wijze in een instrument is geborgd.

Er is sprake van een nadrukkelijke synergie tussen de werkzaamheden van de ZBO als Toelatingsorganisatie en de benodigde ondersteuning in het kader van gelijkwaardigheid. Geadviseerd wordt dan ook de gelijkwaardigheid als volgt vorm te geven bij de ZBO Bouwkwiteit:

1. De Adviescommissie praktijktoepassing bouwvoorschriften is een onafhankelijke commissie die vanuit de ZBO Bouwkwiteit wordt ondersteund. De ZBO levert inhoudelijke ondersteuning bij het opstellen van adviezen en secretariële ondersteuning bij het verwerken en registreren van adviezen;
2. De ZBO Bouwkwiteit beheert een database met geaccepteerde gelijkwaardige oplossingen. De oplossingen beschrijven het toepassingsgebied van de oplossing zo veel mogelijk vrij van de specifieke casus, zodat een bredere toepassing mogelijk is. De oplossingen worden aangedragen vanuit de markt en komen voort uit adviezen van de Adviescommissie. De Adviescommissie adviseert de ZBO over opname van de adviezen in de database.
3. De ZBO vraagt de Adviescommissie om advies daar waar het de beoordeling van de instrumenten met betrekking tot gelijkwaardigheid betreft. Het advies maakt deel uit van de uiteindelijke oordeel over toelating.

Voordelen van de geadviseerde werkwijze

Zoals in de inleiding aangegeven hebben bouwers en ontwerpers in het nieuwe stelsel nadrukkelijk behoefte aan duidelijkheid. Naar de mening van iBK wordt door de voorgestelde werkwijze tegemoetgekomen aan deze wens. De effecten op een rijtje:

- De eerste resultaten van het onderzoek van SBR laten zien dat de meeste gemeenten geen beleid of procedure hebben voor de beoordeling van gelijkwaardige oplossingen. De beoordeling van gelijkwaardige oplossingen en de voor de beoordeling aan te leveren gegevens en bescheiden verschilt van gemeente tot gemeente. Doordat de werkwijze inzake gelijkwaardige oplossingen wordt vastgelegd in de eisen aan instrumenten en doordat gebruik gemaakt kan worden van standaardoplossingen en/ of de adviescommissie ontstaat een *level playing field* en meer duidelijkheid over de voorwaarden waaronder bepaalde gelijkwaardige oplossingen gelijkwaardig zijn. Een bijkomend voordeel is dat naar onze mening ook de kwaliteit van beoordeling zal toenemen door *bundeling van de kennis* van publieke en private partijen bij de adviescommissie en het zelfstandig bestuursorgaan.
- Ontwerpers en bouwers krijgen *vroegtijdig in het proces duidelijkheid* over de haalbaarheid van een gekozen oplossing. Een ontwerp kan vroegtijdig aan de adviescommissie worden voorgelegd waarmee helderheid verkregen wordt over de haalbaarheid van een gelijkwaardige oplossing. De ontwerpers en bouwers hebben zelf de keuze wanneer het advies wordt gevraagd. Dit maakt een snelle en effectieve afhandeling mogelijk.
- De database met gelijkwaardige oplossingen in de loop van de tijd een groot deel van de meer gangbare oplossingen afdekken. Mogelijk zullen sommige van oplossingen – zoals ook in het verleden heeft plaatsgevonden – worden opgenomen in de bouwregelgeving. In beide gevallen ontstaat een *snelle en goedkopere oplossing* voor het kunnen toepassen van gelijkwaardige oplossingen.
- Een belangrijk doelstelling bij de opzet van de ZBO is dat er een gezaghebbende, efficiënte organisatie ontstaat, die beperkt van omvang blijft (o.a. van het oogpunt van kostenbeheersing). Het bundelen van kennis en ervaring vanuit overheid en markt heeft grote *synergievoordelen* voor de ZBO en maakt de doelstelling haalbaar.
- Tenslotte zal uiteindelijk ook de impliciete gelijkwaardigheid verdwijnen. Al hoewel het in het huidige stelsel vaak een eenvoudige en snelle oplossing is om gelijkwaardige oplossingen ‘mee te vergunnen’ levert het bij het beheer regelmatig discussies op het bevoegd gezag. Door een goede documentatie van de gehanteerde gelijkwaardige oplossing wordt een dergelijke discussie in de toekomst voorkomen.

Uiteindelijk zal de hiervoor beschreven werkwijze de financiële risico's voor bouwers en adviseurs beperken, wat tevens kan leiden tot lagere kosten voor de consument. Een onafhankelijk oordeel over gelijkwaardige oplossingen zorgt er tevens voor dat ook nieuwe en innovatieve oplossingen een kans blijven krijgen.

iBK – oktober 2015